

Indholdsfortegnelse

Kegnæs fyr .. ~~og Gendarmes på Kegnæs~~	1
Huse i Nygård kommune	2
Kegnæshøj	3 - 7
Nygård	8
Bjørnodde - Skolekobbel - Broholm	9 - 12
Lillekobbel I	13
Holmgård - Sønderkobbel - Dalsgård ...	14-16
Bredsten	17- 27
Lillekobbel II - Trønge - Gåsvig	28- 33
Gl. Kronborg - Ny Kronborg	34- 35
Bøgehoved	36- 40
Kongshoved	41- 56
Midtkobbel - Sadbjerg	57- 63
Hjortholm	64
Vesterkobbel	65- 74
Kegnæsfærge	75
Tørsthoved	76- 78
Grønmark	79- 87
Østerby	88- 105
Sønderby I	106-110
Vestermark - Vesterby	111-118
Sønderby II - Skoven	119-129
Kegnæs år 1773	130
Sønderby skole	131
Ældre oplysninger	132
Nedlagte ejendomme og huse	133

Nicolai Petersens hus.

1. Christian Schmidt født omkring 1805 søn af parcelist Jørgen Jørgensen Schmidt og Kirstine Marie Johansen Hyldbjerggård gift med Kirstine Marie Lausen fra Egernsund, han overtog en parcel af sit fødehjem og byggede i 1872 huset der, og nedsatte sig som træskomager, der var i ægteskabet en datter Christine Marie.
2. Christine Marie gift med snedker Andreas Esbensen fra Tandslet de overtog ejendommen, og der var i ægteskabet 9 børn.
3. Peter Petersen søn af Peter Petersen og Christine i Kongshoved købte huset, da jorden var frasolgt til naboen Nis Fogt, og da de ingen børn havde solgte de mod boligret i aftægten huset til hans broderdatter.
4. Marie Petersen datter af Niels Petersen og Kathrine i Kongshoved, hun er gift med Nicolai Petersen, der er fyrpasser på Kegnæs fyr.

Kegnæs færge 2.

Nicoline Fogts ejendom.

(Kegnæsfærge 2)

1. Jens Schmidt født omkring 1810 søn af parcelist Jørgen Jørgensen Schmidt og Kirstine Marie Johansen Hyldbjerggård gift med Anne K. Albertsen fra Bregninge på Årø, han overtog en parcel af sit fødehjem, og byggede et hus derpå i 1872, han arbejdede al sin tid på Hjortholm, der var ingen børn i ægteskabet.
2. Jørgen Schmidt gift med Marie K. Hansen ejer af Hyldbjerggård, han købte ejendommen og videresolgte den til.
3. Christen Fogt fra Vestermark født 1895 gift 1921 med Anne Margrethe Iversen fra Grønmark født 1897.
4. Nis Fogt født 10-2-1922 gift 1948 med Nicoline Madsen født 23-9-1930 i Ertebjerg, de overtog ejendommen i 1949.

Kegnæs færge 7.

Svend Larsens hus.

(Kegnæsfærge 7)

1. Christian Jørgensen daglejer gift med Anne Margrethe Duus fra Fjeldby. Deejede huset omkring 1850, og ved deres død er huset nok solgt til herregården, hvorfra det igen sælges til.
2. Christian Nissen gift med Kathrine Hansen senere kirketjener på Kegnæs.
3. Svend Larsen fodermester på Hjortholm, og senere arbejdsmand her i sognet.

Kroen ved Hjortholms smedie.

1. Laus Lausen født 6-2-1840 søn af bmd. Laus Madsen og Anne Margrethe Hansen på Asmus Rigelsens gård. Han blev gift 1873 med Marie Lausen Palæet i Midtkobbel. De overtog ved deres giftermål det gamle smedested i Hjortholm, og lagde senere hendes faders ejendom til. På ejendommen var der kro indtil Verdenskrigen. En datter var Marie Lausen født 30-9-1888 død 1976.
2. Jørgen Lausen søn af ovennævnte var udlært mejerist, men overtog i 1922 ejendommen, og drev den til sin altfor tidlige død et par år efter.
3. Peter Hansen fra Troldeborg gift med Christine Vrang fra Stolbro købte ejendommen i 1937, men i 1977 solgtes jorden fra til Peter Hansen Volf, så der nu er et beboelseshus tilbage af det gamle smedested.

(Kegnæsfærge 5)

~~12~~ Kegnæs færges 5. Hjortholms smedie.

1. Jens Hansen gift med Anne Margrethe Volf havde smedien omkring 1870, men rejste til Amerika og efterlod hustruen herhjemme, hun overdrog smedien til
2. Hans Peder Pedersen og hustru født Plett, de købte en lille landejendom i Grønmark, og solgte smedien omkring 1900 til.
3. Christian Petersen fra Blans, han drev den indtil 1928, da han solgte den til sin svigersøn.
4. Andreas Duus gift med Ella Petersen, han drev den til sin død, og fra omkring 1970 gik smedien ind, så der nu kun er beboelseshuset tilbage.

Hjortholm.

tilhørte huset Sønderborg 1615 til 1667.

forpagtere,

1. Junker Wolf Rathlou 1665 til 1684. (*copy*).
2. Johan Jebsen gift med Anna Brandt, anden gang gift med Klaus Poulsen, der jo 1695 skænker kirken våbenhuset mod syd, de havde gården fra 1680 - 1706.
3. Evald Brug havde gården fra 1706 til 1739.
4. Jens Hansen hans enke blev gift med overfyrste Lauth, de drev den fra 1739
5. Nis Lorensen forpagter og senere ejer af Hesselgård i Rinkenæs. - 1751.
han var P.H. Hjort Lorensens bedstefar og drev gården fra 1751-65.
6. Peter Petersen gartner fra Lillemølle var ejer af gårde 1765-67.
7. Hans Wolf gift med Anna Hanses havde gårde i 1 år, han var søn af Wolf Johansen og Anna på Nymarksgård.
8. Johannes Brandt søn af provst Brandt i Egen gift med Louise Frederikke Brodersen fra Østerholm, han var ejer af gården fra 1768 til 1796.
9. Jørgen Peter Wiske søn af kornhandler Witske i Sønderborg gift med Johs. Brandts datter Eleonora Elisabeth overtog gården i 1796, de fik 9 børn,
10. Jørgen Peter Witske var den yngste af sønnerne, han var ejer af gården fra 1833 til 1864, og var gift førsts gang med en datter af grdr. Petersen Abildgård Langdel. J.P. Witske døde dog efter 5 års ægteskab, og enken giftede sig anden gang med sin første mands broder Johannes, i dette ægteskab var der en søn Hans Heinrich gift med Margrethe Jessen fra Maibølgård, der Gråste hovedgård.
11. Jørgen Peter Witske søn af nr 9 gift med Helene Hansen datter af biskop Hansen i Egen, hendes moder var en datter af pastor Svendsen i Hørup. Deres eneste søn var dansk statsborger, og i 1898 solgtes gården så til den tyske stat, og blev administreret af den såkaldte domæneforvaltning, indtil den efter genforeningen blev overtaget af den danske stat og administreret af Statens jordlovsudvalg, fra 1898 til 1933 bortforpagtet til Hugo Hoff.

1. Morten Christensen Volf søn af bmd. Christen Volf og Kirstine Marie Mortens Solbjeggård i Sønderby, han overtog gårdens parcel i Vesterkobbel ca 1770.
2. Johan Madsen gift med Marie Kathrine Hansdatter, han afstod omkring 1837 ejendommen til sin svigersøn.
3. Hans Jørgensen Volf født 2-4-1807 søn af bmd Jørgen Jørgensen Volf og Kathrine Marie Petersdatter Solbjeggård Sønderby gift den 21-9-1837 med Kathrine Marie Madsen datter af nr. 2. De havde følgende børn.
  - a. Jørgen Johansen Volf eftermand på gården.
  - b. Marie Kathrine født den 8-12-1840 død den 30-6-1870 gift med Jens P. Mølle
4. Jørgen Johansen Volf født den 12-11-1838 gift med Marie Magdalene Skoven. Paulsen datter af Christen Paulsen Torshoved. De havde følgende børn.
  - a. Marie Kathrine Volf gift med Christen Bladt Sdr. Hostrup.
  - b. Ellen Volf gift med Jørgen Petersen Vesterkobbel.
  - c. Marie Volf gift med Christian Petersen og senere Peter Petersen Skovby.
  - d. Anne Marie Volf gift med Hans Fogt Kegnæshøj.
  - e. Hans Volf overtog hjemmet.
  - f. Christen Volf gift med Kirstine Marie Margrethe Schmidt Vesterkobbel.
5. Hans Volf født den 11-1-1874 død 1915 gift med Margrethe Magdalene Mortensen datter af parc. Jørgen Mortensen og Marie Cathrine Lausen Kegnæs-færgen. De havde følgende børn.
  - a. Jørgen Volf født 1903, han overtog hjemmet. b. Hans født 1903 død 1919. Peter født 1905. d. Kathrine født 1907. e. Christen født 1912 præstegårdsforpagter i så 30 år gift med Marie Gormsen, der er 3 børn.
6. Jørgen Volf født 1903 død 1962 gift med Kathrine Jacobsen datter af Jacob Jacobsen og Margrethe Gronheit Bøgehoved født 1912, der er en søn Hans Volf gift og boende i Guderup.

Mortensens ejendom.

1. Jørgen Hansen Færgemand født på Fjeldbygård gift med Kirsten Wolf datter parcelist Hans Wolf og Anna Cathrina i Kongshoved. Jørgen Hansen overtog jord fra Hjortholm, og var færgemand, de havde 10 børn.
- Christen Jørgensen Færgemand søn af nr 1 overtog ejendommen efter sin far og overdrog den 1801 til sin svigersøn. Færgeri og kro flyttedes i 1801 til

Kegnæs færges.

3. Christen Petersen Plett fra Mindebjerghav gift med Anna Magdalene Jørgensen. De havde følgende børn. 1. Rasmus C. Plett født 12-3-1788. Jørgen C. Plett.
4. Jørgen Christensen Plett født 12-4-1790 død 2-1-1872 gift med Kathrine Margrethe Clausen datter af bådfører Clausen Sønderborg. J.C. Plett overtog ejendommen 1817, han var parcelist og lods.
5. Peter Mortensen født 7-12-1807 gift med Anne Margrethe Plett datter af nr 4 han var søn af Hans Christian Mortensen og Trinke Volf ^{overtog ej. 1842.} Kegnæs færges. børn.
  - a. Hans Christian ~~Volf~~ emigreret til Amerika født 5-6-1841 gift med Sanki.
  - b. Jørgen Mortensen overtog hjemmet.
5. Jørgen Mortensen født 2-3-1850 død 1922 gift med Maria Cathrina Lausen datter af sætteboelsmand Peter Lausen og Anne Marie Petersen Østerby, hun døde 1905 og de havde følgende børn. De overtog ejendommen 1882.
  - a. Margrethe født 1880 gift med Hans Wolf Kegnæs færges.
  - b. Peter Mortensen overtog hjemmet.
7. Peter Mortensen født 1887 død 1963 gift med Magdalene Jensen født 14-7-1891 død 1958 datter af murer Lorens Jensen og Marie Hagense. De overtog ejendommen 1911 og havde en søn Jørgen, der overtog hjemmet.
3. Jørgen Mortensen født 23-4-1912 gift 6-3-1936 med Christine Hansen f23-6-1891 datter af parc. Hans Hansen og Margrethe født Lorensen Bredsten.
3. Hans Peter Mortensen født den 29-7-1936 gift med Birthe Diedrichsen født den 18-6-1938 datter af Jørgen Diedrichsen Høruphav.

Til Jens Bladt
Kegnæs.

Jeg sender dig hermed de ønskede oplysninger om Jørgen Hansen Danielsen's forældre.

Hans Christensen Danielsen, født den 9.maj, 1779, søn af boelsmand Christen Danielsen og hustru Maria Peters, Notmark.

Den 24.maj, 1806, vies han til Kirsten Johannsen, datter af boelsmand Johann Jørgensen, Notmark.

1. Maria

Født den 22.april, 1807, døbt den 24.april.

Den 8.3.1834, gift med Christian Jacobsen Møller, hans forældre: boelsmand Jacob Hansen Møller og Margrethe, født Bøtzau, Notmark

2. Anna Christina

Født den 11.februar, 1809,

Den 21.10.1836 gift med Peter Hansen, ungkarl og boelsarving. Hans forældre. Hans Hansen Christensen og Ingeborg, født Thomsen.

3. Catharina

Født den 1.oktober, 1811, døbt den 6.oktober.

Død den 16.4.1814 af mæslinger.

4. Christian Hansen Danielsen

Født den 26.maj, 1814, døbt den 30.maj.

Den 18.10.1839 gift med Cathrine Jensen Grau, hendes forældre, boelsmand Jens Andresen Møller og Anna Cathrine Eriksen Grau i Graugård i Almsted. Christian Hansen Danielsen overtog fødeboelet 1840 og sad for det til sin død 1 1865.

5. Jørgen Hansen Danielsen

Født den 25.oktober, 1815, døbt den 29.10.

Den 3.7.1853 gift med Maria Cathrine Møller, født Petersen, enke efter Johan Møller, Ny Kronborg. De køber Kegnæs Færgesgård samme år.

6. Metta Catharina

Født den 12.maj, 1817, døbt den 15.maj.

Den 11.11.1842 gift med boelsmand Jørgen Domenicus Elnaf, hans forældre, boelsmand Domenicus Jørgensen Elnaf, Hundsløv.

Hans Christensen Danielsen's fødested er "Junkergården" i Not-Rundhørsgaard

Kegnæs ferge.

1. Peter Jensen overtager den 29 december 1801 en gund af Witske på Hjorthom formodentlig til oprettelse af færgestedet, der udskiftes fra Mortensens ejendom.
2. Peter Nicolaisen køber færgestedet af ovennævnte, og går i 1821 konkurs.
3. Peter Johansen fra Egersund køber færgestedet på auktion, han afløses af sin søn.
4. Henrik Johansen gift med Karen født Clausen, hun sælger efter hans død færgestedet den 18-1-1853 til.
5. Jørgen Hansen Danielsen født den 25-10-1815 død den 20-6-1891 søn af bmd Hans Danielsen og Kirsten i Notmark, gift den 3-7-1853 med Marie Kathrine Møller enke efter Johan Møller fra Ny Kronborg, hun var født Petersen datter af bmd Peter Petersen og Anne Kathrine Bladt Østergård, de købte Kegnæs færgård den 27-4-1853. De havde følgende børn.
  - a. Christine Marie Danielsen født den 21-8-1855 gift med lærer Hans J. Sch.
  - b. Hans Peter Danielsen færgemand, han overtog hjemmet. midt,
  - c. Anne Cathrine Danielsen født den 29-12-1862 gift med parcelist Johan Lorenzen Torsthoved.
6. Hans Peter Danielsen født den 7-7-1858 død 1936 gift med Anne Marie Paulsen datter af Jørgen Paulsen og Anne Christine Kock Torsthoved født 1864 død 1943. De overtog færgestedet den 26 september 1883, og havde følgende børn.
  - a. Jørgen. b. Peter. c. Christian. d. Marie død som barn. e. Johannes. f. Hans.
7. Jørgen Hansen Danielsen født 1886 død 1954 gift med Ingeborg Christine Møller født den 12-11-1895 datter af murer Peter Møller og Kathrine Engelbrechtsen Hjortholm, de overtog i 1923 færgegården som ejere, og havde følgende børn.
  - a. Peter Danielsen snedker født den 2-4-1918 død den 12-11-1970 gift med Kathrine ^{Jørgensen} Danielsen.
  - b. Christian Danielsen.
8. Christian Danielsen født den 26-4-1922 død 1973 gift med Christine Elenora Hansen datter af fisker Jørgen Hansen og Kathrine Hjortholm Kegnæs. De overtog færgegården i 1964.
9. Villy Danielsen født den 22-9-1945 gift med Lisa Ahlberg født den 1-1-1946 i Neymynster, de overtog færgegården i 1974.